De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2022 Nieuwsbrief 4 - De Kleine Salamander December 2022

Transitie

Beste natuur-, bijen-, tuin- en/of muziekliefhebbers,

Terwijl de grote biodiversiteitsconferentie in Montreal, Canada is begonnen (COP15) zorgt in mijn eigen omgeving de eerste kou voor mooie winterse contouren in tuin en landschap. Mijn streekeigen bijen zitten in hun bijenwoning als een warme bol (tros) dicht op elkaar. Ook veel andere insecten hebben hopelijk een overwinteringsplek gevonden. In de tuin proberen vooral mezen, vinken, mussen en merels nog een kostje bij elkaar te scharrelen. Door te observeren, te wandelen, in de tuin te werken, muziek te maken, te tekenen, te schilderen en te schrijven probeer ik mijn innerlijke rust te bewaren. En mij op te laden voor alweer een nieuw bijen-, tuin-, muziek- en schilderseizoen.
De dieren en planten nemen het leven zoals dat op hun afkomt. Als je al die levendigheid beschrijft is het bijna verstilde poëzie. Maar vanuit dieren- en planten perspectief is het natuurlijk gewoon overleven.
En gaat verder alles om ons heen dan gewoon maar zijn gangetje? NEE!

Want de wereld staat behoorlijk in brand. Vreselijk in de fik zelfs. Soms zichtbaar, soms nog onzichtbaar. Als een smeulende veenbrand van ongekende omvang. Ook de regen komt steeds vaker met grotere bakken uit de hemel. Door decennia- misschien wel eeuwenlange onachtzaamheid, (economische)verslaving, uitbuiting en uitsluiting zijn we ten koste van de kwetsbaren kennelijk vergeten hoe verwend we zijn geworden. Welkom in de supermarkt van junkies, pesticiden, kunstmest, broeikasgassen, ontbossing, stikstofdeposities, onzinnige en ongezonde producten. Welkom in de winkel van de dealers van het grootkapitaal.
Maar kan je in deze zelf gecreëerde supermarkt nog wat doen dan? JA!

Vlieg met je boodschappenkarretje eens even de winkel uit. Verander eens je perspectief. Verplaats je eens in iets kwetsbaars. In iemand die of iets wat je niet kent, misschien nog 'geboren' moet worden en wellicht heel ver weg (over)leeft. Ogen even dicht en daarna weer even terugkomen. Wat ga je doen of juist laten?

COP15: 'Actie ondernemen om het verlies aan biodiversiteit aan te pakken is nog nooit zo dringend geweest. De natuur op onze planeet ondergaat een gevaarlijke achteruitgang als gevolg van menselijke activiteit. Het gaat om het grootste verlies aan levens sinds de dinosaurussen. Een miljoen planten- en diersoorten worden nu met uitsterven bedreigd.' [1]

Een raadsfractie van een 'middenpartij' opkomend voor het 'boerenbelang' hier in mijn gemeente vindt de beschermde status van de gevlekte witsnuitlibel, sinds 2007 waargenomen in het Fochteloërveen, bedreigend.(???)[2]

Ik probeer rustig te blijven. Soms lukt dat. Soms ook niet. Transitie, het is een lange weg.

---

[1] Bron: Het regionale informatiecentrum van de VN, https://unric.org/nl/vn-biodiversiteitsconferentie-cop15-wat-te-verwachten/

[2] https://nieuweooststellingwerver.nl/dorpen/VVD-in-Ooststellingwerf-vindt-beschermde-status-van-gevlekte-witsnuitlibel-in-Fochtelo%C3%ABrveen-bedreigend-28090904.html

Hieronder de volledige nieuwsbrief.

De honingbijen zitten als een soort bol (tros) in hun bijenkast. Door hun vleugelspieren te bewegen houden ze elkaar warm. Tot soms wel 20 graden Celsius. De buitenste laag bijen wordt regelmatig afgelost. In het midden zit de koningin. Die legt nu geen eitjes meer. Als de temperaturen weer wat oplopen in januari of februari begint ze voorzichtig weer wat eitjes te leggen. Aan de buitenkant is niets te zien maar als je een oor tegen de kast houdt kun je zacht en laag zoemgeluid waarnemen. Door de opening naar buiten toe klein te houden zorg je niet alleen dat wind en kou geen vat krijgen op de bijen maar ook dat muizen buiten de kast blijven. Vooral die heel mooie spitsmuizen, relatief een van de grootste roofdieren ter wereld, kunnen door een kleine opening en zijn verzot op een weerloos winterbijtje. Dat zorgt voor veel onrust en dus energieverlies. Het zal niet de eerste keer zijn dat een bijenvolk ten gronde gaat aan een spitsmuis. Maar verder kan ik nu niets meer doen. Elke handeling zou ten koste gaan van de bijen. Want ze zouden om warm te blijven hun voedselvoorraad extra moeten aanspreken. Onrust is energieverlies. Het blijft spannend hoe mijn bijna volledige transitie naar een ecologische werkwijze, zie vorige nieuwsbrief , in het komende voorjaar uitpakt voor mijn streekeigen bijen.

Adopteer voor 2023 één of meerdere bijenvolken.

Juist een sneeuwlaag zorgt niet voor kou maar voor extra isolatie.

In de **tuin** lijkt nog maar weinig te leven. Toch houdt in een levende en dus wat rommelige tuin zich nog veel (sluimerend) leven verborgen. In oude en nieuwe muizenholen, in en onder composthopen, onder bladeren en in bladerhopen, in houtrillen, groenblijvende struiken, onder schors, tussen los gestapelde stenen en oude dakpannen overleven en schuilen insecten, muizen, padden, kikkers, salamanders, vogels,… noem maar op. Ook worden vele vogelhuisjes als nachtverblijf gebruikt. Soms gaan er in een huisje meerdere vogels tegelijk, zeker als het nog wat kouder wordt. Maar met de kou komen soms ook grotere vogels de tuin bezoeken.
In 2017, ik had toen nog kippen, vond ik deze 2-jarige havik in mijn kippenren. Gelukkig weinig kippenschade. De nog jonge onervaren havik heb ik bevrijd uit de ren. Het geluid van haar vleugelslag bij het loslaten en de snelheid waarmee ze tussen de bomen verdween is mij altijd als een soort geluidsbeeld bijgebleven.

2-jarige havikvrouw vlak voordat ze weer haar vrijheid tegemoet ging.

Didgeridoo

Dit jaar heb ik op diverse locaties inspirerende solo-optredens gegeven en met de band opgetreden. Soms gecombineerde met een workshop. De didgeridoo is voor veel mensen vaak nog een onbekend wat geheimzinnig instrument en vinden het leuk als ik tijdens optreden of workshop iets vertel over de manier van spelen en over de achtergrond van dit bijzondere instrument. Door te oefenen en op te treden kom ik soms ook op nieuwe ideeën. Niet alleen voor de muziek maar ook voor de poëzie en bij het maken van teksten en schilderijen.
Ook zijn er weer enkele nieuwe cursisten die willen leren spelen op de didgeridoo. De oefeningen kunnen ook helpen tegen slaapapneu en snurken. Dus dat is dan vaak mooi meegenomen voor de cursist. Het zijn vaak de volhouders die terugkomen. Vooral ook om de circulaire ademhaling onder de knie te krijgen. Circulaire ademhaling, het moeilijkste onderdeel blijft iets wonderlijks. Maar het is ook heel erg verbonden met het geluid zonder einde . Als je het eenmaal goed kan verleer je het nooit weer.

Eens kijken of ik volgend jaar weer solo of samen met de band Loftlûd op kan treden of workshops kan geven. Muziek en kunst geeft vaak een positief ‘vibe’, zeker in wat donkere tijden.
Meer over de didgeridoo…

Optreden in de Le Roy Tuin aan de Kennedylaan in Heerenveen (11 september 2022). Foto: Frank Sinkeldam

Ark van Naboeddhana – ‘Van bij tot schilderij’

Binnen het klimaatproject ‘Ark van Naboeddhana’ ben ik verder aan de slag gegaan met het schilderen met bijenwas: ‘Van bij tot schilderij’. De bijenwas heb ik teruggewonnen uit oude raten van mijn eigen honingbijen. Met verschillende gemengde technieken, gereedschap en materialen maak ik schilderijen die vaak een relatie hebben met mijn poëzie. Deze gedichten hangen ook in de AvN. Het schilderen met eigen bijenwas vergt veel voorbereiding en uitzoekwerk. Vaak moeten er meerdere lagen bijenwas aangebracht worden. Maar juist die gelaagdheid geeft veel diepte aan de schilderijen. Enkele schilderijen zijn nu ook **te koop.** Zie ook op de website www.naboeddhana.com of https://www.naboeddhana.com/van-bij-tot-schilderij.html

Goede Kerstdagen en een Biodivers Nieuwjaar

Uit de serie 'Burned' : Eruption

© De Kleine Salamander

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander
www.dekleinesalamander.com
www.naboeddhana.com